

Г-н К. Касава  
Г-на А. Алачева  
06.08.19г.



## КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

София 1000, бул. "Витоша" № 18, Тел.: 02/ 935 6113; Факс: 02/ 980 7315

ИЗХ. № 1004-358

ДАТА: 02.08.2019

КЗК/82/2018

Българска стопанска камара -  
сюз на българския бизнес  
София, 1000 ул. "Алабин" 16-20

Регистрационен индекс/дата

17-00-12.106.08.2019 г.

ДО  
Г-Н ВАСИЛ ВЕЛЕВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ  
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ  
УЛ. "ТРАКИЯ" № 15  
ГР. СОФИЯ, п.к. 1527

ДО  
Г-Н РАДОСВЕТ РАДЕВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
БЪЛГАРСКАТА СТОПАНСКА КАМАРА-  
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС  
УЛ. "АЛАБИН" № 16-20  
ГР. СОФИЯ, 1000

ДО  
Г-Н ЦВЕТАН СИМЕОНОВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКАТА  
ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА  
УЛ. "ИСКЪР" № 9  
ГР. СОФИЯ, п.к. 1058

ДО  
Г-Н КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНФЕДЕРАЦИЯТА  
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И  
ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ  
УЛ. "ХАН АСПАРУХ" № 8  
ГР. СОФИЯ, п.к. 1463

УВАЖАЕМИ Г-Н ВЕЛЕВ,

УВАЖАЕМИ Г-Н РАДЕВ,

УВАЖАЕМИ Г-Н СИМЕОНОВ,

УВАЖАЕМИ Г-Н ДОМУСЧИЕВ,

В Комисията за защита на конкуренцията е получено Ваше писмо вх. № ВХР-1440/22.07.2019г., с което информирате Комисията за евентуални нарушения на Закона за защита на конкуренцията на група участници на свободния пазар на електрическа енергия.

Във връзка с твърденията за наличие на недопустима концентрация по смисъла на Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК) между описаните в сигнала дружества-производители на електрическа енергия, Ви уведомявам следното:

През 2014 г., в периода 04.06.14 г. – 20.06.14 г., в КЗК постъпиха уведомления за концентрация по смисъла на чл. 22, ал.1 от ЗЗК от дружества, регистрирани съгласно законите на Англия и Уелс (със седалище Лондон) и на Република Кипър (със седалище Никозия и Ларнака), чийто собственици на капитала са чуждестранни физически лица. Продавачи по тези сделки са дружества със седалище Р. Сейшели. С депозираните в Комисията уведомления бе заявено намерението за придобиване на контрол върху български дружества, опериращи в енергийния сектор на страната, сред които и посочените от Вас в сигнала производители на електрическа енергия (без „ТЕЦ Марица 3“ АД).

След анализ на постъпилата информация и документи по подадените уведомления КЗК установи, че купувач по всяка една от нотифицираните сделки е новорегистрирано дружество, създадено през месец май 2014 г. непосредствено и с цел придобиване на съответните топлофикационни предприятия. Доколкото тези дружества се ползват като инструмент, чрез който да бъдат закупени дяловете от капитала на българските производители на електрическа енергия, то реалният носител на контрола в случая е всяко едно физическо лице, собственик на капитала на съответното новоучредено дружество.

Съгласно практиката на КЗК за да се приеме, че физическо лице осъществява концентрация, то трябва да изпълнява изискванията на чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЗК, а именно да упражнява вече контрол върху най-малко едно предприятие или да отговаря на критерия за „предприятие“ по смисъла на §1, т.7 от Допълнителните разпоредби на ЗЗК.

В хода на образуваните производства бе декларирано, че всяко едно от физическите лица, собственик на съответното новоучредено дружество-купувач, не контролира други предприятия, нито на територията на България, нито извън нея, нито извършва самостоятелно стопанска дейност.

Предвид изложеното Комисията прие, че физическото лице, което реално придобива контрол върху съответното българско топлофикационно дружество не отговаря на критериите, заложили в законовата разпоредба на чл.22, ал.1, т.2 от ЗЗК, нито може да се квалифицира като „предприятие“ по смисъла на §1, т.7 от ДР на закона.

Следователно нотифицираните пред КЗК операции не водят до осъществяване на концентрация между предприятия по смисъла на чл. 22 от ЗЗК. Постановените решения за публикувани в електронния регистър на Комисията (Решение № 876/2014 г. – Бовард Лимитид, Лондон (Bovard Ltd, London) /Топлофикация – Бургас АД; Решение № 877/2014 г. – Бингам Мениджмънт Лтд., Лондон (Bingham management Ltd., London)/Бови Тур ЕООД (Топлофикация Перник АД); Решение № 878/2014 г. – Бакар Лимитид, Лондон (Bakkar Limited, London)/Брикел ЕАД; Решение № 879/2014 г. – Каталанд Лтд., Лондон (Cataland Ltd., London)/Топлофикация – Плевен ЕАД (както и върху дъщерното му дружество „Топлофикация Русе“ ЕАД; Решение № 880/2014 г.- Олемира Бизнес Лтд., Р. Кипър(Ollemira Business Ltd)/Топлофикация - Враца ЕАД; Решение № 928/2014 г. - Асторида Трейдинг Лимитид, Република Кипър (Astorida Trading Limited), /Топлофикация – ВТ ЕАД; Решение № 930/2014 г. Стокет Лимитид, Лондон (Stocket Limited, London)/Консорциум Енергия МК АД (и дъщерното му дружество ТЕЦ Бобов дол); Решение № 931/2014 г. – Нерпана Лтд., Р. Кипър (Nerpana Ltd)/Топлофикация - Сливен ЕАД); Решение № 934/2014 г. – Дарклет Лимитид, Р. Кипър (Darklet Limited)/Топлофикация - Габрово“ ЕАД.

За постъпилите уведомления бе уведомен и министъра на икономиката, енергетиката и туризма с писмо изх. № ИЗР-1067/25.06.2014 г. в качеството му на ресорен министър.

Предвид обстоятелството, че крайни собственици на капитала на топлофикационните дружества са различни чуждестранни физически лица, не може да се твърди, че между тях е налице свързаност и/или отношения на контрол по смисъла на ЗЗК. По данни от търговския регистър, към 04.06.2018 г. акционери в „ТЕЦ Марица 3“ АД са: Ел-Ем Импекс ЕООД (собственик Христо Ковачки) - 02.00 %; Драфт ЕООД (едноличен собственик Драфт Актенгезелшафт, Лихтенщайн) - 46,01 %; Топгруп ЕООД (Хедърдел Лт.д., Великобритания - 49,00 %; Марина Кейп Имоти ООД - 1 акция; ПИБ - 02,00 %; физически лица - 927 акции. Едноличен собственик на капитала на „Гранд Енерджи Дистрибушън“ ЕООД е лицето Надежда Арсова.

По отношение на останалите твърдения в сигнала за манипулативни сделки, осъществени на борсовия пазар, следва да се посочи, че сделките за „манипулиране на пазара“ представляват нарушение на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1227/2011 и по-конкретно чл. 5 във връзка с чл. 2, т. 2, буква а), предл. второ.

Регламент (ЕС) № 1227/2011 установява правила, които забраняват практики на злоупотреба, засягащи пазарите за търговия на едро с енергия и предвиждат реда за наблюдение на търговията на едро и за разкриване на такива практики, и тяхното санкциониране. Съгласно чл. 7 от Регламента, Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (Агенцията) наблюдава търговската дейност на едро с енергийни продукти с цел откриване и предотвратяване на търговия, основана на вътрешна информация и манипулиране на пазара. В тази дейност тя си сътрудничи с националните енергийни регулаторни органи. Наблюдението се осъществява чрез събиране на данни за търговията на едро, които участниците на съответните пазари са длъжни на предоставят на Агенцията (чл. 8 от Регламента). Националните регулаторни органи също имат достъп до тези данни (чл. 7 от Регламента) с цел да гарантират изпълнението на задължението си по чл. 13 от Регламента, а именно да гарантират налагането на забраните по чл. 3 и чл. 5 от същия.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 1227/2011., с допълнение<sup>1</sup> на Закона за енергетиката се въведе нова глава Седма „а“, въз основа на която Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) осъществява контрол по изпълнението на регламента, като извършва проверка за установяване на нарушение по чл. 3 и чл. 5 от същия. В този смисъл, при съмнения за манипулации на борсовия пазар, КЕВР е компетентния държавен орган, натоварен със задължението да разследва и наказва тези нарушения, като на същия са предоставени и необходимите инструменти за извършване на разследване и събиране на доказателства.

През месец юли 2019г. в Комисията постъпиха и други сигнали относно проблеми на борсовия пазар на електрическа енергия и съмнения за манипулативни сделки, осъществени през месец юни 2019г., които са присъединени за разглеждане в производство на КЗК за извършване на секторен анализ на конкурентната среда на пазара на електроенергия на по преписка № 82/2018 г. Комисията образува посоченото производство на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК) във връзка с чл. 91, ал. 1 и чл. 27 от ЗЗК с Решение № 59/22.01.2018 г. на КЗК.

В рамките на своите правомощия и при изпълнение на целите на ЗЗК, Комисията извършва проучване и анализ на конкурентната среда на пазара на търговия с

<sup>1</sup> ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 8.05.2018 г.

електрическа енергия по свободно договорени цени с цел идентифициране на евентуални конкурентни проблеми и възможни мерки за решаването им.

Производството е образувано след появилите се в края на 2017 г. и началото на 2018 г. изказвания в пресата и съобщения в средствата за масово осведомяване, относно наличието на спекулативни цени на електроенергията на свободния пазар по отношение на стопанските потребители и изразените съмнения за синхронизираното им увеличение от основните производители и лицензираните търговци на електроенергия. В рамките на проучването КЗК събира информация както относно причините за повишаването на цените на електроенергията на свободния пазар в края на 2017 г., така и относно конкретни сделки, сключени на екраните на „Централизиран пазар на двустранни договори“ на БНЕБ ЕАД на цени под пазарните, породили съмнения за манипулации на борсовата търговия (сделките са осъществени на 17.08.2017г. и на 27 – 28.06.2018г.). Събрана и анализирана е информацията относно механизмите на търговията посредством екраните на „Централизиран пазар на двустранни договори“.

След цялостна оценка на конкурентните процеси на пазара на търговия на едро с електрическа енергия по свободно договорени цени, на основание чл. 91, ал. 5 от ЗЗК Комисията ще постанови решение, с което ще упражни тези от правомощията си, които счита за необходими и целесъобразни с оглед целите на ЗЗК. В резултат на извършения анализ ще бъдат очертани изводи относно състоянието на конкурентната среда и евентуално откритите ѝ проблеми. В случай, че констатира някои възможни проблеми в организацията на борсовия пазар в страната, Комисията ще адресира подходящи препоръки до компетентните органи.

**Доколкото подаденият от Вас сигнал касае изложените проблеми на свободния пазар, същият е присъединен за проучване, анализ и оценка на изнесените твърдения в рамките на събраната до момента информацията относно конкурентната среда на борсовия пазар на електрическа енергия в страната.**

**За пълно изясняване на пазарните процеси и конкурентната среда на свободния пазар на електрическа енергия, на основание чл. 45, т. 1, във връзка с чл. 46 и чл. 47 от ЗЗК, моля в 20 (двадесет) – дневен срок от получаване на настоящото писмо, да представите в КЗК следната информация:**

1. Посочете какви са бариерите за навлизане на пазарите на производство и продажба на едро и дребно на ел. енергия към настоящия момент, вкл. за навлизане на борсовия пазар на електрическа енергия.
2. Какви са ползите и недостатъците на борсовия пазар, така както е организиран в България. В случай че идентифицирате конкретни проблеми, какви според Вас са възможните им решения.
3. Посочете съществуват ли според Вас слабости в борсовите правила, и кои са те, позволяващи непазарно поведение на участниците в борсовите сесии, проведени на цитираните във Вашия сигнал дати и сегменти.
4. Посочете Вашите предложения за разрешаване на съществуващите проблеми с цел осигуряване на прозрачна и справедлива борсова търговия с електрическа енергия.
5. Считате ли за необходимо участието на клирингова къща или друг посредник при осъществяване на сделки за покупка на електрическа енергия чрез БНЕБ? Какви са предимствата и недостатъците? Посочете каква е европейската практика в това отношение.
6. По отношение на големите индустриални потребители на електрическа енергия, моля посочете:

- 6.1. Откъде и как закупуват електрическа енергия – участват директно на борсата или купуват от търговец. Опишете основните параметри на търговските им отношения с доставчиците на електрическа енергия.
- 6.2. С какви проблеми се сблъскват относно доставките на електрическа енергия; какви според тях са възможните решения на тези проблеми;
- 6.3. Членуват ли в балансиращи групи, ако да – в кои;
- 6.3.1. За всяка една от видовете балансиращите групи посочете какви са и къде са уредени:
- изискванията/критериите за включване като участник, респ. като координатор; процедура по смяна на координатор на балансираща група и др.;
  - възможностите за избор на балансираща група от страна на даден търговски участник (производител/консуматор), като уточните има ли законови ограничения за дадени участници да се включат в определени групи;
  - предимствата/недостатъците на група с повече/с по-малко участници; на група с хомогенни/разнородни (производители и консуматори) участници;
  - видовете членове на съответната балансираща група (права, задължения и предимства за непреките, респ. за преките членове);
  - възможно ли е преминаването от една група в друга и при какви условия?
- 6.3.2. Уточнете съществува ли възможност търговски участник на електроенергийния пазар да не се включи към никоя от съществуващите балансиращи групи или да бъде присъединен към повече от една балансираща група;
7. Как оценявате премахването на таксите върху вноса и износа на електрическа енергия върху търговията на свободния пазар. Наблюдават ли се промени в конкурентните процеси в следствие отпадането на тези такси.
8. В случай, че разполагате с такива, моля да представите пазарни проучвания и анализи за пазара на търговия на едро с ел. енергия в страната, в т.ч. общ обем на пазара, характеристики на пазара, участници на пазара и пазарно положение на участниците, анализ на пазарната среда и др.
9. Какво е Вашето становище относно възможни мерки за преодоляване на проблемите в търговията на едро с ел. енергия на свободния пазар?
10. Разполагате ли с информация за състоянието на борсовия сегмент „Ден напред“ за дата 03.07.2019 г., в т.ч. постигната цена? Отклонява ли се значително постигнатата цена от цената спрямо близки предходни периоди? В случай че са възникнали такива значителни отклонения в цената, посочете какви според Вас са причините за това.
11. Посочете лице, телефон, имейл и факс за контакт.

**Представете отговора на настоящото писмо и на електронен носител във формат Word.**

Моля, при предоставяне на информацията да се съобразите със следните изисквания:

1. Всички справки, копия и други документи следва да бъдат **надлежно заверени с подпис.**

2. На основание чл. 14, ал. 1 от АПК, документите на чужд език следва да бъдат придружени с точен **превод на български език.**

3. На основание чл. 55, ал. 2 от ЗЗК, в съответствие с § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на закона, с оглед защитата, както на правата на лицата, предоставящи информация, така и на ефективното упражняване правото на защита на страните, следва да **посочите всички материали, за които твърдите, че съдържат търговска или**

друга защитена от закона тайна (поверителни материали), като се съобразите с Правилата за достъп, използване и съхраняване на документи, представляващи производствена, търговска или друга защитена от закон тайна (Правилата за достъп) на КЗК:

3.1. Представете **точен списък** на всички поверителни материали – т. 10 от Правилата за достъп.

3.2. **Мотивирайте** твърденията си за поверителността за всеки един от поверителните материали – чл. 55, ал. 2 от ЗЗК и т. 10 от Правилата за достъп.

3.3. **Едновременно** представете **неповерителен вариант** на всеки един от поверителните материали, в който са заличени всички данни, които смятате за поверителни - чл. 55, ал. 2 от ЗЗК и т. 12 от Правилата за достъп.

3.4. В неповерителния вариант изтритата информация трябва да бъде отбелязана с (...), а съдържанието ѝ кратко описано – т. 12 от Правилата за достъп.

3.5. В случай че цялата информация в даден документ се счита за поверителна, тя трябва да бъде обобщена накратко в неповерителен вариант – т. 12 от Правилата за достъп.

3.6. В поверителния вариант обозначете тайната информация по подходящ начин.

3.7. Неповерителният вариант на представените материали, както и обозначаването на местата с изтритата поверителна информация, трябва да бъде предоставен по начин, който да **позволява на страните да преценят дали заличената информация е от значение за упражняване на правото им на защита** и съответно дали има основание да поискат комисията да им предостави достъп и до поверителните материали – т. 13 от Правилата за достъп.

**Получените от Вас документи и информация, в съответствие с чл. 48 от ЗЗК, ще бъдат използвани само за целите на този закон.**

При възникнали въпроси, моля не се колебайте да се свържете с посочените лица за контакт:

Ирина Тагаринска	<a href="mailto:itagarinska@cpc.bg">itagarinska@cpc.bg</a>	02/9356 151
Ива Накова	<a href="mailto:igalabova@cpc.bg">igalabova@cpc.bg</a>	02/9356 173
Невена Николова-Меликова	<a href="mailto:nnikolova@cpc.bg">nnikolova@cpc.bg</a>	02/9356 184
Силвия Зарева	<a href="mailto:szareva@cpc.bg">szareva@cpc.bg</a>	02/9356 176
Веселина Каменова	<a href="mailto:vkamenova@cpc.bg">vkamenova@cpc.bg</a>	02/9356 210



**ЮЛИЯ НЕНКОВА:** .....

**ПРЕДСЕДАТЕЛ  
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯ**